

Sygn. akt IV C 1215/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Osica

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa osób o imionach i nazwiskach

R. G. (1) oraz **Z. G.**

przeciwko pozwanemu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą

Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1) oddała powództwo;

2) zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 7.217,00 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym:

a) 7.200,00 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

b) 17,00 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

Sygn. akt IV C 1215/13

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem złożonym dnia 2 sierpnia 2013 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 119 odwrót), sprecyzowanym pismem procesowym z dnia 23 kwietnia 2014 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 346 odwrót) R. G. (1) oraz Z. G. (powodowie) wnieśli o:

1) zasądzenie od przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w W. (pozwany) na swoją rzecz łącznej kwoty 300.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym:

a) 100.000,00 zł, tj. po 50.000,00 zł na rzecz każdego z powodów z tytułu utraty wartości nieruchomości związanej z działalnością pozwanego;

b) 150.000,00 zł, tj. po 75.000,00 zł na rzecz każdego z powodów z tytułu wszelkich kosztów dotyczących zastosowania zabezpieczeń zapewniających właściwy klimat akustyczny oraz dotyczących eliminacji i ograniczenia zakłóceń w korzystaniu z nieruchomości związanych z działalnością pozwanego;

c) 50.000,00 zł, tj. po 25.000,00 zł na rzecz każdego z powodów z tytułu zadośćuczynienia za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, konieczności znoszenia immisji hałasu oraz immisji zanieczyszczeń do powietrza, za inne uciążliwości, utrudnienia i szkody związane z działalnością pozwanego oraz niekorzystne oddziaływanie na zdrowie powoda związane z działalnością pozwanego i uszczerbek na zdrowiu;

2) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, według norm przepisanych.

(pozew – k. 2 i n., replika powodów na odpowiedź na pozew – k. 311)

W odpowiedzi na pozew złożonej dnia 25 marca 2014 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 307) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, według norm przepisanych.

(odpowiedź na pozew – k. 254 i n.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny .

Powodowie od dnia 21 grudnia 2005 r. są właścicielami w udziałach po 1/2 zabudowanej nieruchomości gruntowej, położonej przy ul. (...) w dzielnicy (...) w W., która to nieruchomość stanowi działkę ewidencyjną nr (...), z obrębem (...) o obszarze 577 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą o oznaczeniu (...).

(bezsporne, akt notarialny – k. 97 i n., odpis zwykły księgi wieczystej – k. 105 i n.)

Rozporządzeniem Wojewody (...) numer 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie dnia 25 sierpnia 2007 r., utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (p.o.ś.)

Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, zwaną dalej „strefą M”.

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, w strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M - także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2.;
- 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust.2.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia, wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- 1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia, wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

(Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 r., nr 156, poz. 4276 – k.293 i n.)

Nieruchomość należąca do powodów została wymieniona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jako położona w obszarze ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., poza strefą M.

(bezsporne, potwierdzone załącznikiem do rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) – k. 295)

W dniu 20 czerwca 2011 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę numer 76/11, w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Uchwała weszła w życie dnia 4 sierpnia 2011 r.

Zgodnie z § 6 uchwały, wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania polegające na określeniu, że:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. nr 32, poz. 159 i nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. nr 32, poz. 159 i nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Zgodnie z § 10 uchwały, wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz w poszczególnych strefach Z1 i Z2, określa załącznik nr 6 do uchwały.

(Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2011 r., nr 128, poz. 4086 – k. 289 i n.)

Nieruchomość należąca do powodów została wymieniona w załączniku nr 6 do uchwały, jako położona w całości w obszarze ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. poza strefą Z1 oraz Z2.

(bezsporne, potwierdzone załącznikiem do rozporządzenia nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) – k. 292)

Stan faktyczny został potwierdzony odpisami i kopiami dokumentów, których rzetelności, ani prawdziwości strony nie kwestionowały.

W oparciu o te dowody Sąd Okręgowy poczynił odpowiednie ustalenia zgodnie z art. 244 oraz 245 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (k.p.c.), z uwzględnieniem faktów przyznanych i bezspornych, zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 5 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy oddalił wnioski powodów:

- o zobowiązanie pozwanego co do przedstawienia odpowiednich informacji (wyszczególnione na k. 2 i n. w zw. z k.314),

- o zobowiązanie (...) do przedstawienia odpowiednich danych (wyszczególnione na k.2 odwrót w zw. z k.314),

- o zobowiązanie (...) do przedstawienia odpowiednich danych (wyszczególnione na k.2 w zw. z k. 314),

- o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych sądowych z zakresu akustyki (okoliczności wskazane na k. 2 odwrót), z zakresu wyceny nieruchomości (okoliczności wskazane na k. 3), z zakresu ochrony środowiska (okoliczności wskazane na k. 3); z zakresu laryngologii oraz ewentualnie innych specjalności medycznych (okoliczności wskazane na k. 3);

- o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków K. G. (okoliczności wskazane na k. 3), A. G. (okoliczności wskazane na k. 3), B. J. (okoliczności wskazane na k. 3), A. O. (okoliczności wskazane na k. 3 odwrót), K. J. (okoliczności wskazane na k. 3 odwrót), M. K. (okoliczności wskazane na k. 3 odwrót), J. M. (okoliczności wskazane na k. 3 odwrót) i R. G. (2) (na okoliczności wskazane na k. 3 odwrót),

- o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, ograniczonego do przesłuchania powoda R. G. (1) (okoliczności wskazane na k.3 odwrót).

(protokół rozprawy – k. 869 i n.)

Oddalone wnioski dowodowe zmierzały do ustalenia okoliczności, które nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c., gdyż powództwo podlegało oddaleniu w całości również w razie udowodnienia wszelkich twierdzeń powodów. W takim stanie prowadzenie dalszego postępowania dowodowego było bezcelowe i prowadziłyby do nieuzasadnionego przewlekania postępowania, czemu Sąd Okręgowy przeciwdziałał, zgodnie z art. 6 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości, jako wytoczone po upływie ustawowego terminu zawitego.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące przepisy prawa oraz okoliczności faktyczne.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 p.o.ś., w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Zgodnie z art. 129 ust. 4 p.o.ś., z roszczeniem, o którym mowa w art. 129 ust. 1 p.o.ś, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

W rozpoznawanej sprawie istota sporu między stronami sprowadzała się do rozstrzygnięcia zagadnienia, czy przed złożeniem pozwu upłynął 2-letni termin określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś.

Termin określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia. Unormowanie z art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym w art. 129 ust. 4 p.o.ś. terminie jest podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Przepis ten z jednej strony stanowi ułatwienie dla osób występujących z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a z drugiej strony, określenie 2-letniego terminu zawitego na dochodzenie tych roszczeń pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, że roszczenia nie będą się pojawiać w przyszłości, co umożliwia prowadzenie przewidywalnej gospodarki finansowej.

Wskazany termin 2 lat jest terminem zawitym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08), a zatem z chwilą jego upływu wygasa prawo dochodzenia roszczeń. Jest to termin wyznaczony dla zgłoszenia roszczeń wskazanych w art. 129 ust. 1-3 p.o.ś. obowiązkanemu do ich realizacji, którego dochowanie warunkuje zachowanie tych roszczeń.

Z art. 135 ust. 1 p.o.ś. wynika, że utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 p.o.ś. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie. Zgodnie z tym przepisem obszar ograniczonego użytkowania dla takiego przedsięwzięcia tworzy sejmik województwa w drodze uchwały.

Nie ulega wątpliwości, że rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., w którego granicach znalazła się nieruchomość należąca do powodów. Na skutek zmian w funkcjonowaniu lotniska i w konsekwencji konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) 20 czerwca 2011 r. podjął uchwałę nr 76/11 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

W dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. dnia 25 sierpnia 2007 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r.), art. 135 ust. 2 p.o.ś. wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462 z późn. zm.), która to zmiana zaczęła obowiązywać od dnia 1 stycznia 2008 r. Według nowego brzmienia art. 135 p.o.ś., obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, w miejsce wojewody wszedł sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 lipca 2011 r. (VI ACa 140/11), zgodnie z § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r., poz. 283), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego. Z powyższego wynika, że zmiana z dnia 1 stycznia 2008 r. organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa zgodnie z § 32 ust. 3 przywołanego rozporządzenia Rady Ministrów nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą. Natomiast w zakresie uregulowania z § 32 ust. 2 przywołanego rozporządzenia Rady Ministrów, dotyczącego zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., nr 175, poz. 1462), która dnia 1 stycznia 2008 r. zmieniła organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje. Zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r., poz. 1405), przepis art. 135 ust. 2 p.o.ś. został z dniem 15 listopada 2008 r. zmieniony w ten sposób, że zapis o tworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania „dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie”, zastąpiono zapisem o tworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania „dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie”. W dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r., art. 135 ust. 2 p.o.ś. odwoływał się zatem do art. 51 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, zgodnie z którym sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił art. 51 ust. 8 p.o.ś. (również obowiązujący do dnia 15 listopada 2008 r.) Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu. Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 p.o.ś. było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r., Nr 257, poz. 2573 z późn. zm.). Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 28 rozporządzenia sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagane było w odniesieniu do lotnisk o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 rozporządzenia sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko we wspomnianym art. 144 pkt 9 uchyliła dział V i VI tytułu I p.o.ś., w dziale VI zaś umiejscowiony był m. in. art. 51 p.o.ś. Jednocześnie w art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. wskazano, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 p.o.ś., zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych m. in. na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 r., jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do dnia 15 listopada 2010 r. Zgodnie zaś z art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy:

1) za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko;

2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 p.o.ś. uznano, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do dnia 15 listopada 2010 r., a w art. 173 ust. 2 p.o.ś. doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych

przepisach (przywołane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r.) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Ostatecznie należało więc uznać, że zmiana art. 135 ust. 2 p.o.ś. w powyższym zakresie miała jedynie charakter porządkujący i określała jedynie, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc. Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397), które weszło w życie dnia 15 listopada 2010 r. Rozporządzenie to określa:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1868 z późn. zm.), przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych. Brzmienie tych regulacji daje podstawę do oceny, że dokonano jedynie niewielkich korekt stanu prawnego, które nie zmieniały podstawowego znaczenia omawianych przepisów.

Reasumując, zmiana art. 135 ust. 2 p.o.ś. w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęła na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r., albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, zaś kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r., a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z dnia 3 października 2008 r., ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedstawiony pogląd w odniesieniu do skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 p.o.ś., obowiązującej od dnia 15 listopada 2008 r., znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2011 r., II CSK 421/10, wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 r., III CZP 34/15).

Zagadnienie przesądził Sąd Najwyższy w uchwale podjętej w składzie 7 sędziów z dnia 22 listopada 2016 r., stwierdzając, że rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (III CZP 62/16).

Porównując zakres ograniczeń wprowadzonych przez oba akty prawa miejscowego nie można uznać, aby wejście w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dniem 4 sierpnia 2011 r. ponownie otworzyło dla powodów termin do zgłoszenia roszczeń z art. 129 p.o.ś., gdyż uchwała ta nie wprowadziła w odniesieniu do nieruchomości należącej do powodów żadnych nowych ograniczeń w porównaniu do tych obowiązujących na mocy rozporządzenia nr 50 wydanego przez Wojewodę (...). W tym zakresie zwrócić należy uwagę na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie o sygnaturze III CZP 114/15. Sąd Najwyższy wskazał

tam, że właściciel nieruchomości, który w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. wystąpił z roszczeniem przewidzianym w art. 129 ust. 2 p.o.ś., może domagać się naprawienia szkody spowodowanej ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości wynikającym wyłącznie z tej uchwały, przy czym termin do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 ust. 1 i 2 p.o.ś. rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje negatywne skutki i wyłącznie w zakresie tych skutków. Szkoda może bowiem powstać tylko wtedy, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia; innymi słowy, szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie lub zmniejsza dotychczasowy poziom ograniczeń.

Nieruchomość powodów zgodnie z rozporządzeniem nr 50 znalazła się w OO, lecz poza strefą M, stosownie natomiast do uchwały nr 76/11 umieszczona została w OO, lecz poza strefami Z1 oraz Z2.

W uchwale nie wprowadzono nowych wymogów technicznych już istniejących budynków mieszkalnych. Określone w § 6 uchwały nr 76/11 wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania były (pomimo różnic redakcyjnych) takie same jak przewidziane w § 5 wcześniejszego rozporządzenia nr 50. W § 5 ust. 2 rozporządzenia określono, że w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Z kolei w § 6 ust. 2 odpowiedniej uchwały ustalono, że w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Przepisy prawa budowlanego z kolei odwoływały się do norm, o których była mowa w § 5 ust. 2 odpowiedniego rozporządzenia.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 1 grudnia 2010 r. wydanym w sprawie I CSK 86/10 „nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 – 3 p.o.ś., lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, że każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego), rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust. 4 p.o.ś.

Powodowie wnieśli o zasądzenie odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości oraz kosztów wykonania izolacji akustycznej oraz zadośćuczynienia w związku z hałasem i za dokuczliwość hałasu i szkodliwy wpływ hałasu na jakość życia i zdrowia.

W ustalonym stanie faktycznym i prawnym, skutek wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. na powodów nie zostały nałożone żadne nowe ograniczenia, w związku z tym termin do wytoczenia przez powodów odpowiedniego powództwa biegł od wejścia w życie odpowiedniego rozporządzenia i nie rozpoczął biec na nowo po wejściu w życie odpowiedniej uchwały.

Dwuletni termin, w którym powodowie mogli zgłosić żądania oparte na art. 129 p.o.ś., upłynął dnia 25 sierpnia 2009 r., gdyż rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., weszło w życie dnia 25 sierpnia 2007 r. Powodowie uchybili temu terminowi. W takim stanie rację ma pozwany, że roszczenie powodów wygasło, spóźnione powództwo podlega oddaleniu.

W sprawie brak podstaw do zastosowania ogólnych przepisów o odpowiedzialności przedsiębiorcy z tytułu czynów niedozwolonych, w szczególności art. 435 k.c. W przypadku szkody wyrządzonej w związku z wprowadzeniem ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości, podstawę stanowią przepisy p.o.ś. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 maja 2012 r. (I CSK 509/11) stwierdził, że właściwą podstawą prawną uzyskania przez poszkodowanego ochrony

w zakresie roszczenia o naprawienie szkody w postaci zmniejszenia się wartości nieruchomości, wynikającej z faktycznego oddziaływania lotniska pozwanego, emitującego hałas w stopniu, który uzasadniał utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania uznać należy art. 129 ust. 2 p.o.ś. Wyłączył tym samym możliwość oparcia powództwa na przepisie art. 435 k.c. Powyższe jest związane z ukształtowanym poglądem, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 w związku z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym - hałas. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11).

Dlatego Sąd Okręgowy oddalił powództwo w całości.

Zgodnie z art. 108 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł w wyroku o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c.

Na zasądzoną z tego tytułu sumę 7.217,00 zł złożyły się:

- a) 7.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- b) 17,00 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

Kwota zasądzona z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego została określona na podstawie właściwego rozporządzenia wykonawczego do ustawy o radcach prawnych obowiązującego w chwili wszczęcia postępowania, a nadal mającego zastosowanie w sprawie na mocy odpowiednich przepisów przejściowych.

Niecelowe było zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP odpowiedniego przepisu p.o.ś. określającego 2-letni termin zawity na dochodzenie roszczeń, objętych pozwem. Wszczęcie takiego postępowania nie stanowi przesłanki obowiązkowego zawieszenia postępowania. Zgodnie z art. 177 § 3¹ k.p.c., zawieszenie postępowania z tej przyczyny następuje tylko wówczas, gdy właściwy sąd uzna to za celowe. Zdaniem Sądu Okręgowego, zawieszenie postępowania prowadziłoby do nieuzasadnionej przewlekłości postępowania przed Sądem Okręgowym w stanie, gdy brak pewności, że zapadnie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o takiej treści, która podważy stwierdzenie, że powodowie uchybili terminowi zawitemu do wytoczenia powództwa.

Z tych przyczyn oraz na podstawie przywołanych przepisów prawa Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)